

گردشگری و برنامه ریزی شهری
بهمن سعیدی پور^۱ زینب عزیزمنش^۲

چکیده

موضوع مقاله عبارت از بررسی گردشگری و برنامه‌ریزی شهری می باشد. هدف از این پژوهش بررسی جایگاه و نقش گردشگری و برنامه‌ریزی شهری به عنوان راهی برای توسعه اقتصادی است، همچنین سایر اهداف این پژوهش عبارتند از ارائه راهبردها و راهکارهایی جهت توسعه گردشگری شهری و نیز بررسی نقاط قوت و ضعف گردشگری شهری از اهداف دیگر این مقاله است. نتایج و بررسی‌ها نقش برنامه‌ریزی را در توسعه شهرها و گردشگری را نشان می دهد. امروزه همه کشورها پذیرفته‌اند که هر توسعه‌ای تنها با برنامه ریزی امکان‌پذیر است. توسعه گردشگری به دلیل اهمیت آن و تأثیرات بالقوه مثبت و منفی اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی و سیاسی و زیست‌محیطی که می‌تواند داشته باشد بدون برنامه‌ریزی امکان‌پذیر و دست یافتنی نخواهد بود.

واژه های کلیدی: گردشگری، برنامه ریزی شهری، اثرات اقتصادی، راهکار

مقدمه

قرن بیست و یکم، سده بهره گیری از فرصت‌های تجاری ارزشمند در بخش خدماتی به ویژه گردشگری است. فعالیت گردشگری امروزه به عنوان یکی از مهم ترین و پویاترین فعالیت‌ها در جهان مطرح است، در تمامی عرصه‌ها چه در سطح جهانی، ملی و منطقه‌ای مورد توجه برنامه ریزان دولتی، شرکت‌های خصوصی قرار گرفته است. بسیاری از کشورها به این حقیقت پی برده اند که برای بهبود وضعیت زندگی اقتصادی خود باید ابتکار عمل به خرج دهند و در صدد یافتن راه‌ها تازه‌ای برآیند. (لطفی، ۱۳۸۴ : ۵).

صنعت جهانگردی به عنوان مهمترین صنعت جهان در دهه‌های اخیر، رشد سریعی در توسعه اقتصادی جهان داشته که در نتیجه افزایش نرخ شد سالانه در تولید ناخالص ملی در سطح جهان، صادرات، تجارت جهانی و خدمات، سهم گردشگری بین‌المللی در فعالیت اقتصادی جهان به طور مداوم بالا رفته است، علاوه بر جنبه اقتصادی این صنعت، جهانگردی می‌تواند تغییرات فرهنگی و اجتماعی مهمی را در کشور میزبان ایجاد کند و از طریق توزیع درآمد، اشتغال زایی و کاهش فقر، باعث توسعه و پیشرفت اجتماعی شده، رفاه اجتماعی و سلامت عمومی را ایجاد نماید. (سازمان جهانی جهانگردی، ۲۰۰۴).

نیازهای روزافزون انسان‌های شهرنشین به محیط‌های تفریحی و استراحت گاهی و مهم تر از همه جابه جایی میلیون‌ها گردشگر در طول سال، لزوم و اهمیت پژوهش در جوانب صنعت گردشگری و امکانات آن را بیشتر می‌نماید. (شکوهیان، ۱۷: ۳۸۲).

از طرفی به عقیده سازمان جهانی گردشگری و انجمن جهان گردی و گردشگری جهانی، در حال حاضر گردشگری در جهان بزرگ ترین صنعت محسوب می‌شود به همین خاطر نقش برنامه‌ریزی شهری در توسعه گردشگری اهمیت و ضرورت بیشتری پیدا می‌کند.

^۱ - عضو هیأت علمی دانشگاه پیام نور ؛ Bahman-saeidipour@yahoo.com

^۲ - دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد کرمانشاه ؛ Zaynabazizmanesh@yahoo.com